

Főoldal > ... > Családi Ügyek, Öröklés > Családi Tartási Kötelezettségek > Spain

Családi tartási kötelezettségek

 Spanyolország

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Mit jelent a gyakorlatban a „tartás” és a „tartási kötelezettség” fogalma? Kinek kell más személy részére tartásdíjat fizetnie?

A tartás magába foglal mindent, ami az étkezés, lakhatás, ruházkodás és egészségügyi ellátás szempontjából szükséges.

A tartás körébe tartozik emellett a tartás kedvezményezettjének oktatása és képzése a kiskorúsága ideje alatt, illetve azt követően is, ha rajta kívül álló okok miatt továbbra is tanulmányokat folytat. A házasság megszűnése esetén a különválásra és a házasság felbontására irányuló eljárásban az a személy, akinek otthonában a pénzügyileg nem független gyermek él, a gyermek után tartásdíjat is követelhet.

A terhesség és a szülés költségei a tartás körébe tartoznak, kivéve, ha azokat más módon fedezik.

Kölcsönösen teljes körű tartásra kötelezettek:

1. – a házastársak egymás között;
2. – a felmenők és a leszármazók.

A testvérek csak akkor részesülhetnek megélhetési támogatásban, ha az arra való rászorultság nem a kedvezményezettnek felróható okból következett be, ideértve szükség esetén az oktatáshoz szükséges támogatást is.

2 Hány éves korig részesülhet egy gyermek tartásdíjban? Különböző szabályok vonatkoznak-e a kiskorúakra és a felnőttekre a tartással kapcsolatban?

A gyermekek a nagykorúság eléréséig, azaz Spanyolországban a 18. életévük betöltéséig jogosultak tartásra, kivéve ha a kiskorú elegendő saját jövedelemmel rendelkezik. A nagykorúság után a kötelezettség továbbra is fennáll a gyermekek felé, amennyiben anyagilag nem önállóak, nem fejezték be a tanulmányaikat, vagy rajtuk kívül álló okok miatt munkanélküliek. Kiskorúak esetén a Polgári Törvénykönyvnek (*Código Civil*) a házasság érvénytelenítése, a különválás és a házasság felbontása együttes hatásaira vonatkozó cikkeit (a 90. és azt követő cikkeket) is figyelembe kell venni.

A gyermek kiskorúsága alatt a tartás fizetése elsőbbséget élvező és feltétlen kötelezettség.

3 Az illetékes hatóságnál vagy bíróságnál kell-e kérelmezni a tartásdíjat? Melyek az eljárás fő elemei?

A kérelmet a bíróságon kell benyújtani, azok tárgyalására az elsőfokú bíróságok (*Juzgados de Primera Instancia*)

rendelkeznek hatáskörrel.

Melyek az eljárás fő elemei?

A kérelmeket szóbeli meghallgatáson (*juicio verbal*) bírálják el. Amennyiben a tartást a különválás, a házasság felbontása, vagy az életközösség megszakítása esetén a szülő-gyerek kapcsolatot szabályozó intézkedések mellett, kiegészítő intézkedésként kérik, a követelést ezekkel az eljárásokkal együttesen, különös feltételekkel lefolytatott szóbeli meghallgatáson bírálják el.

Spanyolországban a szükségállapot kihirdetésekor (a Covid19 által okozott egészségügyi válság kezeléséről szóló 2020. március 14-i 463/20. sz. királyi rendelettel), és különösen a Covid19 összefüggésében az igazságügyi rendszerben bevezetett eljárási és szervezeti intézkedésekről szóló 2020. április 18-i 16/20. sz. királyi rendelettel különleges gyorsított eljárásokat vezettek be a családjogi ügyek kezelésére a szükségállapot alatt (lásd a 3., 4. és 5. cikket). Ez a különleges eljárás azokban az esetekben irányadó, amikor a háztartási kiadások, házastársak közötti pénzügyi ellátások és gyermek eltartására vonatkozóan megállapított kötelezettségek tekintetében a polgári perrendtartásról szóló 2000. január 7-i 1/2000. sz. törvény (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) 774. cikke alapján hozott állandó jellegű intézkedések felülvizsgálatát kell kérni, amennyiben a felülvizsgálatra azért van szükség, mert a házastársak és szülők gazdasági helyzete lényegesen megváltozott a Covid19 által okozott egészségügyi válság miatt. Az eljárás a tartásdíjfizetési kötelezettség megállapítására vagy felülvizsgálatára irányuló kérelmekkel kapcsolatos vitákra is vonatkozik, amennyiben a kérelem benyújtásának alapja az, hogy a tartásdíj fizetésére kötelezett családtag gazdasági helyzete lényegesen megváltozott a Covid19 által okozott egészségügyi válság miatt.

Külön rendelkezések hiányában a cikkben nem tárgyalt kérdésekben a polgári perrendtartásról szóló 2000. január 7-i 1/2000. sz. törvény rendelkezései irányadók a szóbeli meghallgatásra vonatkozóan.

4 Lehet-e kérelmet benyújtani gyermek vagy rokon (ha igen, hányadik fokú rokon) nevében?

Az igényt az érintett személynek személyesen kell benyújtania, kivéve, ha kiskorú, amikor is a kérelmet a kiskorú törvényes gondviselőjének kell benyújtania az ügyészséghez (*el Fiscal*) vagy a gyermekvédelmi hatósághoz. A kérelem azonban képviselő útján is benyújtható, amennyiben a képviselő rendelkezik közjegyző, bírósági titkár vagy külföldön található spanyol diplomáciai képviselet előtt készített meghatalmazással.

5 Ha bírósághoz kívánok fordulni az ügyben, hogyan állapíthatom meg, hogy melyik bíróság illetékes?

Főszabályként a tartásra kötelezett lakóhelye szerinti bíróság az illetékes. Egnél több egyetemleges kötelezett esetén (anya és apa) bármelyikük lakóhelye szerinti bíróság rendelkezik illetékességgel. Ha a kötelezettnek nincs Spanyolországban lakóhelye, az utolsó spanyolországi lakóhelye szerinti bíróság rendelkezik illetékességgel. Minden egyéb esetben a tartásra jogosult lakóhelye szerinti bíróság az illetékes.

6 Kérelmezőként közvetítőn (például ügyvéden, központi vagy helyi hatóságon stb.) keresztül kell-e bírósághoz fordulnom az ügyben? Ha nem, milyen eljárások alkalmazandók?

A kérelmező köteles ügyvédet (*abogado*) fogadni és a kérelmezőt törvényes vagy jogi képviselője (*procurador*) képviseli.

7 Kell-e illetéket fizetnem, ha bírósághoz fordulok az ügyben? Ha igen, ez milyen mértékű lehet? Ha nem rendelkezem a szükséges anyagi eszközökkel, igénybe vehetek-e költségmentességet az eljárás

költségeinek fedezésére?

Spanyolországban az ügyvédi, jogi képviselői és esetleges szakértői díjak kivételével nem merülnek fel díjak azon perek esetében, amelyeknek kizárólagos célja a tartásdíj érvényesítése.

Az ügyvéd és a törvényes képviselő által felszámított díjak alapja a követelés összege. Az eljárási költségekhez való anyagi hozzájárulás akkor lehetséges, ha a kérelmező vagy a tartásra kötelezett nem rendelkezik anyagi eszközökkel és jogosult lehet az ingyenes jogi segítségnyújtásra, az ingyenes jogi segítségnyújtásról szóló, 1996. január 10-i 1/1996. sz. törvény 3. cikkében meghatározott összeghatárok szerint. A jogi segítségnyújtás keretében hivatalból kinevezett ügyvéd és jogi képviselő áll rendelkezésére a jogi igény érvényesítéséhez, továbbá minden perköltség, például a szakértői díjak és a hirdetmények költségei is az államot terhelik.

8 Milyen tartást fog valószínűleg megítélni a bíróság? Hogyan számítják ki a tartásdíj összegét? Felülvizsgálható-e a bíróság határozata, ha a megélhetési költségek vagy a családi körülmények megváltoznak? Ha igen, hogyan (pl. automatikus indexálási rendszeren keresztül)?

A legtöbbször rendszeres fizetési kötelezettséget állapítanak meg, amelyet a törvény szerint havonta előre kell fizetni. Egyösszegű átalány formájában fizetendő összeg megítélésére csak rendkívüli esetekben kerül sor: kizárólag tartásdíj-hátralék rendezése esetén, továbbá ha az adós nem rendelkezik meghatározott vagyonnal és ez a legjobb módszer a jövőbeli kifizetések biztosítására, valamint a felek közös megállapodása esetén. A tartásdíj összegét a bíróság számítja ki egy absztrakt jogi szabály alapján, amely három vonatkozásban veszi figyelembe az arányosságot: a tartásdíj kedvezményezettjének szükségletei; a tartásdíjfizetésre kötelezett pénzügyi lehetőségei; valamint a tartásdíjhoz való hozzájárulásra a főkötelezettel azonos sorban kötelezett egyéb személyek (társkötelezettek) pénzügyi lehetőségei. A tartás összegét megállapító bírósági végzésben meg kell jelölni a jövőbeli tartásdíjmelés alapjait. A tartásdíjmelés automatikusan lép érvénybe az idő múlásával, és a fizetésre kötelezett kötelessége a módosított összeg megfizetése. Amennyiben a tartásra kötelezett nem hajtja végre a tartásdíjmelést, azt a tartás kedvezményezettjének kérelmére a bíróság végzi el. A tartásdíj összege módosulhat (ismét csak az érdekelt kérelmére), amennyiben a megállapításának alapját képező körülmények lényegesen megváltoznak: emelni kell az összeget, ha a tartásra kötelezett anyagi helyzete javul, illetve ha a kedvezményezett helyzete romlik és nagyobb támogatást igényel (például betegsége súlyosbodik); csökkenteni kell az összeget, ha a tartásra kötelezett anyagi helyzete romlik, illetve ha a kedvezményezett életkörülményei javulnak. Végezetül, a tartási kötelezettség megszűnhet, amennyiben a kötelezettség megállapításának alapjául szolgáló ok megszűnik.

Az Igazságszolgáltatási Főtanács (*Consejo General del Poder Judicial*, CGPJ) a tartásdíj kiszámításának érdekében táblázatokat készít. Ezeket utoljára 2019 májusában frissítették. A táblázatok csak iránymutató jellegűek, a szülők bevételeinek és a gyermekek számának figyelembevételével a gyermek szükségletein alapulnak. A lakhatás és az oktatás költségeit azonban nem tartalmazzák, ennek megfelelően a végleges tartásdíjat eseti jelleggel, ezekre tekintettel kell megállapítani. A táblázatok itt meglekintethők:

<http://www.poderjudicial.es/cgpj/es/Servicios/Utilidades/Calculo-de-pensiones-alimenticias/>

9 Hogyan és kinek fizetik meg a tartásdíjat?

A kifizetés szokásosan készpénzben történik. Mindazonáltal létezik két kivétel: az adós a kötelezettség teljesítéseként vállalhatja, hogy saját otthonában biztosítja a kedvezményezett lakhatását és ellátását, azonban ezt a lehetőséget a joggyakorlat jelentősen korlátozza, amennyiben nincs biztosíték a felek közötti jó kapcsolatra; a tárgyak vagy jogok átruházása révén történő teljesítés kivételesnek számít, és kizárólag tartásdíjhátralékok rendezésére szolgálhat, amennyiben a javak eltűnésének kockázata áll fenn, illetve ha a tartásra kötelezettnek nincs vagyona. A tartásdíj közvetlenül a kedvezményezettnek kerül megfizetésre. A leggyakoribb mód a banki átutalás. Amennyiben a tartás kedvezményezettje kiskorú vagy cselekvőképtelen, akkor a törvényes képviselője részére kell a fizetést teljesíteni.

A házasság megszüntetésére vagy a szülő-gyermek kapcsolatra vonatkozó eljárásokban a bíróság engedélyezheti, hogy egyes kiskorú gyermekkel kapcsolatos költségek (pl. oktatás, egészségbiztosítás)

tekintetében a tartásdíjat közvetlenül a kedvezményezett részére fizessék meg.

10 Ha az érintett személy (kötelezett) önként nem fizet, milyen intézkedést lehet tenni a fizetés kikényszerítésére?

Ilyen esetben a tartásra jogosult kérelmezheti annak a határozatnak a végrehajtását, amely kimondta, hogy fennáll a tartásdíjra vonatkozó jog. Spanyolországban az alábbi végrehajtási módok alkalmazhatók: munkabérből történő letiltás (a bíróság által meghatározott létminimum kivételével); adó-visszatérítés visszatartása; bankszámlák zárolása; társadalombiztosítási juttatások visszatartása; vagyon zár alá vétele és nyilvános árverésen való értékesítése; a tartásdíj megfizetésének elmulasztása meghatározott esetekben bűncselekménynek minősülhet, és az elkövetőt szabadságvesztésre ítélik.

11 Kérjük, röviden mutassák be a végrehajtásra vonatkozó valamennyi korlátozást, különös tekintettel az Önök végrehajtási rendszerében érvényesülő, kötelezettet védő szabályokra és elévülési időkre

Tartásdíjra vonatkozó tartozás esetében - más tartozásoktól eltérően - az adós számlái és vagyontárgyai mennyiségi korlátok nélkül zárolhatók. Az alábbi kötelezettségek teljesítésére irányuló eljárások öt év elteltével nem indíthatók.

12 Van-e olyan szervezet vagy hatóság, amelytől segítséget kaphatok a tartásdíj behajtásában?

A kiskorúak vagy cselekvőképtelenek részére fizetendő tartásdíjra vonatkozó igények esetében az ügyészség felajánlhatja a képviselőt ellátását.

13 A kötelezett helyett megelőlegezhetik-e a tartásdíjat vagy annak egy részét bizonyos (kormányzati vagy magán-) szervezetek?

A 2006. december 28-i 42/2006. sz. törvény által létrehozott, és a 2007. december 7-i 1618/2017. sz. királyi rendelettel szabályozott „Tartásdíj Garancia Alap” jogi személyiséggel nem rendelkező alap, amelynek célja előlegnek minősülő összeg megfizetésével annak biztosítása, hogy a kiskorú gyermekek megkaphassák a számukra a bíróság által jóváhagyott egyezségben vagy a különválásra, a házasság felbontására, a házasság érvénytelenségének megállapítására, apaság megállapítására vagy tartásra irányuló eljárásban hozott határozatban elismert, meg nem fizetett tartásdíjat.

Az Alapból történő kifizetés feltétele, hogy a tartást elismerő határozat valamely spanyol bíróságtól származzon.

14 Ha ebben a tagállamban tartózkodom, a kötelezett pedig egy másik országban lakik:

14.1 Kaphatok-e segítséget ebben a tagállamban valamely hatóságtól vagy magánszervezettől?

Igen, az Európai Unió szabályai és a tartásdíj fizetésre vonatkozó, Spanyolország által megerősített nemzetközi megállapodások alapján a tartásra jogosult kérheti az Igazságügyi Minisztériumon belül működő spanyol központi hatóság segítségét.

14.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel?

Az Igazságügyi Minisztériumon belül működő Nemzetközi Jogi Együttműködési Főosztálynál (*Subdirección General de Cooperación Jurídica Internacional*), melynek elérhetősége: Calle San Bernardo No 62, 28071 Madrid. Telefon: 00 34 91 3902228/2295/4437 Fax: 00 34 91 3904457

15 Ha egy másik országban tartózkodom, a kötelezett pedig ebben a tagállamban:

15.1 Intézhetek-e ebben a tagállamban közvetlenül kérelmet egy ilyen hatósághoz vagy magánszervezethez?

Egy másik tagállamban honos kedvezményezett felveheti a kapcsolatot az adott állam központi hatóságával, bizonyítva azt, hogy tartásdíjra vonatkozó jogosultsággal rendelkezik, és kérheti azt, hogy a központi hatóság vegye fel a kapcsolatot a spanyol központi hatósággal, az utóbbi pedig kezdeményezzen Spanyolországban végrehajtási eljárást. Erre az Európai Unió szabályai és a tartásdíj fizetésre vonatkozó, Spanyolország által elfogadott nemzetközi megállapodások alapján kerül sor.

15.2 Ha igen, hogyan léphetek kapcsolatba ezzel a hatósággal vagy magánszervezettel, és milyen segítséget kaphatok?

Az adott állam hatóságai által meghatározott feltételek alapján.

16 Köti-e ezt a tagállamot a 2007. évi hágai jegyzőkönyv?

Igen, az Európai Unió (és így Spanyolország) 2010. április 8-án elfogadta a jegyzőkönyvet.

17 Ha ezt a tagállamot nem köti a 2007. évi hágai jegyzőkönyv, a tagállam nemzetközi magánjogi szabályai értelmében melyik jogot kell alkalmazni a tartási követelésre? Melyek a vonatkozó nemzetközi magánjogi szabályok?

18 A tartásról szóló rendelet V. fejezetének felépítését követve mely szabályok vonatkoznak az igazságszolgáltatás igénybevételére az EU-n belüli, több tagállamra kiterjedő ügyekben?

A tartással kapcsolatos ügyekben a joghatóságról, az alkalmazandó jogról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint az e területen folytatott együttműködésről szóló, 2008. december 18-i 4/2009/EK tanácsi rendelet szerint azok a felek, akik a szóban forgó rendelet hatálya alá tartozó vitában érintettek, ténylegesen élhetnek egy másik tagállamban az igazságszolgáltatáshoz való joggal, az adott fejezetben meghatározott feltételek szerint, beleértve a végrehajtást és a fellebbezési vagy felülvizsgálati eljárásokat is. Ezenkívül a megkeresett tagállam ingyenes jogi segítségnyújtást biztosít az 56. cikk hatálya alá tartozó minden kérelmezőnek, amennyiben szülő-gyermek kapcsolat alapján a tartási kötelezettség kedvezményezettje 21 évesnél fiatalabb személy.

19 Milyen intézkedéseket fogadott el ez a tagállam a tartásról szóló rendelet 51. cikkében szereplő tevékenységek ellátásának biztosítására?

Az ingyenes jogi segítségnyújtásról szóló, 1996. január 10-i 1/1996. sz. törvény kiegészült az „Ingyenes jogi segítségnyújtás a határokon átnyúló európai uniós jogvitákban” című VIII. fejezettel, amely ezt a jogot természetes személyek tekintetében szabályozza, függetlenül attól, hogy azok az Európai Unió polgárai vagy olyan harmadik országok állampolgárai, akik jogszerűen élnek valamely tagállam területén.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

■ Last update: 16/01/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.